

Stadion

Stadion omgiven av bl a Sophiahemmet, Gymnastiska Centralinstitutet och Statens Normalskola. Flygfoto från 1960-talet. Stockholms stadsmuseum.

Rakt ovanför stationshallen ligger vid Östermalmsgatan Frälsningsarméns högkvarter med det så kallade Templet, Arméns äldsta och främsta kyrkolokal i Sverige. Det uppfördes på 1880-talet i en då fattig kåkförsedd trakt som snart skulle omformas till den eleganta stadsdelen Östermalm. Raden av stora hyreshus längs Valhallavägens södra sida kom länge att utgöra den skarpa gränsen mellan den framväxande stenstaden och den orörda djurgårdsmarken.

Nybrogatans norra del hade redan 1867 sprängts fram genom ett bergsparti och kallades för Karl XV's port. Där, i fonden av gatan, uppfördes 1873-77 Svea Artilleriregementes kaserner efter

ritningar av Ernst Jacobsson. Inom etablissemangen, känt som A1, numera Försvarshögskolan, startade Sveriges Television sina sändningar 1956.

I området närmast väster om Sturegatan och norr om Humlegården började man på 1870-talet bygga villor för åretruntbruk. Det blev Sveriges första villastad. Planerna fullföljdes ej ty stora hyreshus trängde in i takt med markvärdesstegringen. Fristående byggnader och planterade förgårdar är ett minne från denna tid och återfinns på Villagatan och Floragatan.

Idrottsarenan Stadion i hörnet av Valhallavägen och Lidingövägen uppfördes för de femte olympiska spelen 1912. Arkitekt var Torben Grut. Det är en nationalromantiskt färgad arkitektur inspirerad av medeltida tegelbyggnadskonst. På platsen låg tidigare "Idrottsparken" med bl a en tennishall från 1896, som flyttades till Tennisstadion och idag är en av de äldsta byggnaderna för inomhustennis i världen.

Kring Stadion grupperar sig ett antal institutionsbyggnader av tegel från olika epoker. Västerut i Lill-Jansskogen ligger

Sophiahemmet uppkallat efter dess initiativtagare Oscar II:s gemål. Sjukhuset är bland annat känt för sin sjuksköterskeutbildning.

På kullen norr om Stadion tronar Idrottshögskolan byggd 1942-44 med Ödén & Wejke som arkitekter. Öster om Lidingövägen har Musikhögskolan sin hemvist dels i ett lågt 1950-talshus med svängd planform, dels i det f d läroverket Statens Normalskola från 1949. Tätt intill dessa byggnader skymtar A1:s officerskårs forna stall och ridhus från sekelskiftet, numera privat ridskola.

Tunnelbanestation Stadion invigdes 1973.